

il-klassifikazzjoni tal-profil tar-rikorrent bħala Medium/High kienet waħda gratwita, għaliex ma kien hemm l-ebda bażi soda għaliha u saret biss biex iġġib lir-rikorrent jaqbel mar-riskji tal-investimenti u b'hekk tiġi akkomodata s-socjetà intimata – il-fatt waħdu li r-rikorrent kien jiflaħ finanzjarjament għar-riskju li kien ser jesponuh għalih l-investimenti li saru mis-socjetà intimata, ma setax iwassalha sabiex tiddeċiedi li l-investimenti kienu tajbin għalih – l-ebda fattur waħdu tas-suitability test għandu jiddetermina jekk investiment partikolari huwiex tajjeb għall-klijent u huwa proprju l-assjem ta' diversi fatturi li għandu jgħin lill-provditur tas-servizzi finanzjarji sabiex jiddeċiedi jekk għandux joffri u jbigħ investiment partikolari lill-klijent tiegħu

MALTA

QORTI TAL-APPELL
(Kompetenza Inferjuri)

ONOR. IMĦALLEF
LAWRENCE MINTOFF

Seduta tat-23 ta' April, 2021

Appell Inferjuri Numru 153/2018 LM

George Borg detentur tal-Karta tal-Identità Nru 8822744(M)
("l-appellat")

VS.

Crystal Finance Investments Ltd (C 26761)
("l-appellanta")

Il-Qorti,

Preliminari

1. Dawn huma żewġ appelli magħmulin, wieħed mis-socjetà intimata **Crystal Finance Investments Ltd** [minn issa 'l quddiem "is-socjetà intimata"], u

l-ieħor incidentalment mir-rikorrent **George Borg (K.I. nru 8822744(M))** [minn issa 'l quddiem "ir-rikorrent"], mid-deċiżjoni mogħtija fit-18 ta' Settembru, 2018, fl-ismijiet fuq premissi numru tal-Każ 475/2016, [minn issa 'l quddiem "id-deċiżjoni appellata"], mill-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji [minn issa 'l quddiem "l-Arbitru"], li permezz tagħha ddeċieda dwar l-ilment tar-rikorrent billi laqgħu u *ai termini* tal-paragrafu (iv) tas-subinċiż 26(3)(ċ) tal-Kap. 555 tal-Liġijiet ta' Malta, ordna lis-soċjetà intimata sabiex tħallas lill-imsemmi rikorrent is-somma ta' ħamest elef, seba' mija u sebgħin Euro u tlieta u disgħin ċentezmu (€5,770.93), bl-imgħax legali mid-data tad-deċiżjoni appellata sad-data tal-pagament effettiv, filwaqt li l-ispejjeż kellhom jithallsu mis-soċjetà intimata.

Fatti

2. Il-fatti ta' din il-kawża jirrigwardaw l-investimenti li r-rikorrent għamel (a) fil-*bond portfolio BP 147 5.25% EUR Bond Portfolio April 2016* [minn issa 'l quddiem "BP 147"], li tilef il-valur tiegħu hekk kif il-*bond* sottostanti *7% RENA GmbH*, [minn issa 'l quddiem "RENA"], bdiet turi andament negattiv; u (ii) fil-*bond portfolio BP180 5.25% EUR Bond Portfolio July 2017*, li beda juri andament negattiv hekk kif beda jitlef il-valur tiegħu l-*bond* sottostanti *8.5% Scholz AG – 08.03.2017 (SME)*, [minn issa 'l quddiem "Scholz"].

Mertu

3. Ir-rikorrent istitwixxa proċeduri quddiem l-Arbitru permezz tal-preżentata ta' lment fis-17 ta' Novembru, 2016, fejn filwaqt li stqarr li r-rappreżentant tas-soċjetà intimata kien naqas milli jistħarregg jekk l-investment

kienx adattat għalih u li ma kienet ingħatat lilu l-ebda informazzjoni sabiex huwa seta' jieħu deċiżjoni informata dwar tali investment, talab sabiex jitħallas lura dik il-parti tal-kapital fis-somma ta' €6,250 li huwa kien tilef, peress li kienet saret dikjarazzjoni espressa min-naħa tas-soċjetà intimata li l-kapital qatt ma kien ser jintilef.

4. Is-soċjetà intimata wiegħbet għall-ilment billi eċċepiet is-segwenti: (a) l-Arbitru ma kellu l-ebda ġurisdizzjoni sabiex jisma' u jiddeċiedi l-vertenza ta' bejn il-partijiet, stante li skont l-Artikolu 17 tat-*Terms of Business Agreements* dawn kienu ssottomettew ruħhom għall-ġurisdizzjoni tal-Qrati ta' Malta; (b) l-ilment kien infondat kemm fil-fatt kif ukoll fid-dritt; (ċ) it-telf kien riżultat ta' *credit risk*; (d) ma kienx minnu li r-reklami li għamlet is-soċjetà intimata kienu jindikaw dak li kien qed isostni r-rikorrent; u (e) ma kienx hemm lok għal rimedju kif mitlub peress li l-ilment ma kienx ġustifikat.

Id-Deciżjoni Appellata

5. L-Arbitru wasal għad-deċiżjoni appellata wara li għamel is-segwenti konsiderazzjonijiet rilevanti għal dan l-appell:

“Eċċezzjonijiet Preliminari:

Il-provditur tas-servizz iqajjem l-eċċezzjoni li l-Arbitru m'għandux il-kompetenza jisma' dan l-ilment għaliex skont it-Terms of Business Agreement il-partijiet kienu qablu li 'This agreement is subject to the Laws of Malta and any dispute, which may arise therefrom, shall be subject to the jurisdiction of the Maltese Courts.' (A fol. 53)

L-Arbitru qies fit-tul din l-eċċezzjoni f'kazijiet oħra simili li kellu l-provditur tas-servizz odjern quddiemu senjatament, fost l-oħrajn, il-Każ Nru. 492/2016 deċiż fit-28 ta'

Marzu 2018, il-Każ Nru. 487/2016 deċiż fit-28 ta' Diċembru 2017, u oħrajn; u, a skans ta' repetizzjoni, l-Arbitru jagħmel referenza għalihom u l-kontenut tagħhom rigwardanti din l-eċċezzjoni għandu jgħodd għal dan il-każ ukoll.

L-Arbitru jixtieq iżid ukoll li din it-Terms of Business Agreement li kienet fi standard form u, bi kliem tekniku li qajla l-ilmentatur bħala bniedem li ma kienx jaf jaqra u jikteb seta' jifhem, saret fil-31 ta' Jannar 2013, meta l-Uffiċċju tal-Arbitru, li twaqqaf fit-18 t'April 2016, ma kienx għadu jeżisti u, għalhekk, ma setax jiġi eskluż mill-partijiet. Barra minn hekk, l-ilmentatur xehed li dan id-dokument (ta' 15-il paġna) (fn. 4 A fol. 40 et seq) ma ġiex moqri u spjegat lilu, aħseb u ara, kemm ġie diskuss li jekk jinħoloq Uffiċċju tal-Arbitru dan ikun eskluż għaliex kull tilwima kellha tmur quddiem il-Qorti.

Il-legislatur, li kien konxju ta' x'kien qed jiġri f'dan il-qasam, ried li konsumaturi ta' servizzi finanzjarji jingħataw l-opportunità li l-każi tagħhom jistgħu jiġu riveduti minn forum speċjalizzat li huwa entità ADR, li toffri t-triq tal-medjazzjoni u l-każ jiġi kkonsidrat fit-termini ta' dak li huwa ġust, ekwu u raġonevoli fiċ-ċirkostanzi partikolari u merti sostantivi tal-każ, 'il bogħod mill-formalità żejda u argumenti legalistiċi li jservu biss biex jiġi ostakolat il-kors tal-ġustizzja. Il-legislatur kien konxju li ħafna investituri żgħar kienu jibqgħu b'dak li ħadu għaliex kienu jibzqgħu jersqu lejn il-Qorti, apparti l-fatt li l-proċedura hija ferm ogħla quddiem il-Qorti.

Meta l-ilmentatur iffirma t-Terms of Business Agreement fis-sena 2013, ma kienx qed jirrinunzja għal dan kollu għaliex l-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji lanqas biss kien għadu konċepit.

Għal dawn ir-raġunijiet l-Arbitru qed jiċċad din l-eċċezzjoni u jkompli jikkonsidra l-ilment.

Fir-risposta ma tingħata l-ebda eċċezzjoni dwar preskrizzjoni għalkemm il-provditur jipprova jqajjem din l-eċċezzjoni fin-nota ta' osservazzjonijiet tiegħu. Dejjem ġie ritenut mill-qrati tagħna li n-nota ta' osservazzjonijiet qatt ma tista' żżid difiżi godda li ma jkunux tqajjmu qabel, f'dan il-każ fir-risposta u dan għandu bażi soda għaliex b'dan il-mod, il-provditur tas-servizz ikun qed joħloq punti godda li l-ilmentatur ma kellux l-opportunità li jiddefendi ruħhu jew iressaq provi dwarhom.

Dan ġie aċċennat fis-sentenza tal-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili (fn. 5 Emmanuele Busittill vs Francesco Mercieca, 25/04/1950, XXXIV.i.410. ikkwotata f'TTZ, Anthony Sciberras vs Dr Chris Said noe, 7/04/2006) fejn ġie ritenut illi:

'Eċċezzjonijiet formali, bħal ma hija l-eċċezzjoni tal-preskrizzjoni, ma għandhomx jingħataw f'noti ta' osservazzjonijiet, imma bil-mod formali proċedurali. Għaldaqstant

I-eċċezzjoni tal-preskrizzjoni li ma tiġix mogħtija formalment qisha mhijiex quddiem il-Qori, u l-Qorti ma hix tenuta tiddeċidiha għax il-preskrizzjoni ma tistax tiġi sollevata mill-Qorti "ex officio".

Barra minn hekk, l-Artikolu 19(3)(e) tal-Kap. 555 jagħmilha ċara li l-provditur tas-servizz jista' jqajjem l-eċċezzjoni tal-preskrizzjoni fl-ewwel sottomissjonijiet tiegħu quddiem l-Arbitru li jfisser fir-risposta. Jingħad ukoll illi l-Arbitru ma jistax iqajjem din l-eċċezzjoni minn jeddu:

'Izda l-provditur ta' servizzi finanzjarji jista' jqajjem l-eċċezzjoni tal-preskrizzjoni biss fl-ewwel sottomissjonijiet bil-miktub li huwa provdut dwarhom fl-artikolu 22(3)(ċ) sakemm ma jkunx awtorizzat mod ieħor mill-Arbitru li għandu jagħti r-raġunijiet għal dik l-awtorizzazzjoni:

Izda wkoll l-Arbitru ma jkunx intitolat li jqajjem il-kwistjoni tal-preskrizzjoni minn jeddu.'

Barra minn hekk, għal kull buon fini jingħad li anke r-referenza pjuttost fjakka li saret fin-nota ta' osservazzjonijiet dwar preskrizzjoni, bl-ebda mod ma tressqu provi dwarha mill-provditur tas-servizz li jinkombi fuqu li jippruvaha. Għalhekk, l-Arbitru bl-ebda mod ma jista' jqis dan il-każ preskritt.

Il-Kuntest Ġuridiku

Il-provditur tas-servizz jargumenta li l-ilmentatur iffirma diversi dokumenti fosthom it-Terms of Business Agreement u l-Client Fact Find. (fn. 6 A fol 86)

Il-provditur tas-servizz jgħid fin-nota ta' sottomissjonijiet tiegħu li "l-ilmentatur kien intelligenti biżżejjed biex jifhem it-Terms of Business u l-Client Fact Find, Dawn iż-żewġ dokumenti ġew ikkonfermati u ffirmati mill-ilmentatur fil-bidu tar-relazzjoni...." (A fol 127)

L-Arbitru ma jaqbilx li l-ilmentatur seta' jifhem it-Terms of Business Agreement għax dan hu dokument twil u tekniku u, kif xehed, lanqas biss inqara lilu:

"Qed niġi muri t-Terms of Business Agreement u ngħid li dan ma qrawhulix. Jien ngħid li ffirmajt id-dokumenti għalkemm ma fhimthomx għax qalli dawn proċedura u ngħid għalija bħal tal-bank...." (fn. 8 A fol 70)

Barra minn hekk, huwa persuna illitterata.

Dan id-dokument ġie mgħoddi lilu biex jiffirmah u kien l-obbligu tal-provditur tas-servizz li jaqrahulu u jispjegahulu għaliex f'dan il-qasam, il-provditur tas-servizz huwa l-espert u jithallas biex jagħti servizz professjonali u onest.

Barra minn hekk, f'dan il-kuntest irid jingħad li r-relazzjoni bejn l-ilmentatur u l-provditur tas-servizz hija waħda bejn konsumatur u kummerċjant u inter alia tinkwadra ruħha taħt il-Kap. 378 tal-Liġijiet ta' Malta.

*Kif qalet sew il-Qorti tal-Appell, (fn. 9 Raymond Camilleri et vs Touring Mediterranea Ltd. 6/10/2010) il-prinċipju ta' pacta sunt servanda jrid jinftiehem sew fis-sens li 'di regola, fil-konvenzjonijiet ordinarji l-kontraenti jaslu għall-formazzjoni tagħhom, skont il-prinċipji ta' dik il-libertà u awtonomija, bil-partecipazzjoni ta' trattattivi esperimenti l-volontà negozjali tagħhom. Ukoll f'dik il-fażi pre-kontrattwali għandha parti sinjifikattiva l-bwona fede tal-kontraenti, intiza din bħala dak id-dover li l-partijiet jinformaw lil xulxin b'dawk l-elementi ta' intendiment aktar preċiż u eżatt tal-kuntratt li jkun ser isir. Huwa utli li jingħad li f'dan l-istess dover ta' informazzjoni għandhom ikunu magħrufa u spjegati wkoll kull kawża tal-inefficienza tal-kuntratt jew il-kawżi tal-inadempiment tiegħu.....Huwa dan kollu li, fil-fehma tal-Qorti, jagħti lok għall-prinċipju *pacta sunt servanda*. Hekk fl-imgħoddi kien saħansitra deċiż illi "r-regoli li l-kuntratti jiġu eżegwiti bil-mod li l-ekwità tattribwixxi lill-obbligazzjoni assunta mill-kontraenti m'għandiex tkun kuntrarja għar-regola l-oħra illi l-konvenzjoni tal-partijiet għandha jkollha forza ta' liġi bejniethom". Ara "**Felice Gerada -vs- Ettore Pace et nomine**", Qorti tal-Kummerċ, 15 ta' Diċembru 1938. Dan, s'intendi, fl-ambitu tad-dixxiplina normattiva taħt il-Kodiċi Ċivili (Artikolu 992).*

Però, anke kif esprimiet ruħha l-Qorti tal-Appell f'din is-sentenza, il-legislatur ma ħalliex ir-relazzjoni ta' bejn konsumatur u kummerċjant limitata fil-konfini tal-Kodiċi Ċivili u saru żviluppi kemm lokali kif ukoll fuq bażi komunitarja li taw ċerta protezzjoni lill-konsumatur:

*"Dan premess, huwa konvenjenti li jingħad illi minn dak iż-żmien sal-lum il-legislatur Malti ħaseb taħt l-inkalzar tad-Dritt Komunitarju, għar-ri-valutazzjoni tal-imsemmi prinċipju *pacta sunt servanda* bl-introduzzjoni ta' normi speċjali għat-tutela tal-konsumatur, in partikolari fejn si tratta ta' kondizzjonijiet standard prefissati mill-kummerċjant u li fihom il-konsumatur ma jkunx ipparteċipa għall-formazzjoni jew imposizzjoni tagħhom. *Multo magis*, imbagħad, fejn dawk l-istess kondizzjonijiet ma jkunux kontro-bilancjati kif imiss permezz ta' klawnsoli favur il-konsumatur, u jkun jidher apparenti illi jeżisti skwilibriju avvers għall-konsumatur fil-kontrattazzjoni mal-kummerċjant.*

*Huwa għal din ir-raġuni illi l-legislatur ħaseb bl-Att għall-Affarijiet tal-Konsumatur għall-protezzjoni xierqa fejn fil-kuntratt ikunu jeżistu espressjonijiet mhux ġusti jew, pjuttost, aktar onerużi għall-konsumatur. F'każijiet bħal dawn il-prinċipju surreferit *pacta sunt servanda* għandu l-limitazzjoni tiegħu." (fn. 10 Ibid.)*

It-Terms of Business Agreement huwa standard form contract u żgur li ma ġiex negoziat bejn l-ilmentatur u l-provditur tas-servizz.

It-Terms of Business Agreement lanqas biss inqara lill-ilmentatur iżda ġie mitlub biss biex jiffirmah. Huwa dokument twil u kumplikat, miktub bi kliem tekniku liema diċitura l-ilmentatur odjern ma setax jifhem.

L-Artikolu 47. (1) tal-Kap. 378 jgħid: “F’kuntratt li jsir mal-konsumatur, fejn l-espressjonijiet kollha jew x’uħud minnhom li jkunu offruti minn kummerċjant lill-konsumatur ikunu bil-miktub, dawk l-espressjonijiet għandhom jinkitbu b’lingwa kif ordinarjament mitkellma u intelligibbli li tista’ tiftiehem mill-konsumaturi li l-kuntratt ikun indirizzat lejhom”.

Dan żgur ma jistax jingħad għat-Terms of Business Agreement imsemmi u d-dicitura fiha innifisha ħolqot żbilanċ kummerċjali bejn il-partijiet.

Barra minn hekk, il-Kap. 378 jistabilixxi wkoll illi:

“44. (1) Ma jistgħux jintużaw f’kuntratti li jsiru mal-konsumatur espressjonijiet mhux ġusti, jew espressjonijiet jew kombinazzjoni ta’ espressjonijiet li jkunu mhux ġusti f’illi jkollhom bħala skop jew effett xi wieħed mill-iskopijiet u effetti msemmija fis-subartikolu (2), u kull espressjoni pprojbita kif hawn aktar qabel imsemmi li tiddaħħal f’xi kuntratt li jsir mal-konsumatur għandha titqies bħallikieku qatt ma tkun hekk iddaħħlet.”

Huwa ċar minn eżami tat-Terms of Business Agreement li hawn si tratta ta’ kundizzjonijiet li l-ilmentatur ma kellu l-ebda poter kuntrattwali fuqhom u huwa evidenti li fil-maġġor parti tagħhom anke konsiderati kumplessivament, joħolqu skwilbriju u jimponu obbligi onerużi fuq l-ilmentatur.

Bħala eżempju, l-Arbitru jsemmi l-klawsoli 3.2, 9 u 10, li joħolqu dan l-iskwilbriju iżda mhux limitat għalihom.

Ukoll, kumplessivament, it-Terms of Business Agreement imur kontra l-Artikolu 45(1)(a)(b)(c)(d) tal-Kap. 378.

L-Artikolu 45(2) jqis ukoll “kemm parti taf tinneozja” u “jekk in-nuqqas ta’ konozzenza jew sengħa tal-konsumatur kinux ta’ vantaġġ mhux dovut kontrih”.

Kien proprju għalhekk li l-Qorti tal-Appell ziedet tgħid li:

“F’kuntratt fejn il-parti l-waħda hi “kummerċjant” li jbiegħ oġġett jew joffri servizz u l-parti l-oħra hi “konsumatur”, skont kif dawn il-kliem huma definiti bl-Att imsemmi, id-dixxiplina normattiva tal-liġi b’dan l-istess Att taffida lill-awtorità ġudizzjarja kontroll fuq ix-xorta tal-provvedimenti jew klawsoli appattwiti bejn il-kontraenti in

funzjoni tal-ineffikaċja jew tal-vessatorjetà tagħhom. Irid jingħad li kontroll bħal dan, tneħhi ċerta gurisprudenza dwar “*exempting clauses*” (ad eżempju “**Robert Borg - vs - Gio Maria Cini et**” Appell Kummerċjali, 1 ta’ Marzu, 1969) huwa injot fil-Kodiċi Ċivili tagħna u jidher li l-Att speċjali ddaħħal appożitament għal dan il-fini, u dak tat-tutela tal-konsumatur kif konoxxut f’ċerti direttivi tal-Unjoni Ewropea. Importanti ferm li jkun osservat illi fejn l-Artikolu 44 (1) tal-Att imsemmi jippreskrivi illi “*espressjoni mhix ġusta*” li tiddaħħal f’kuntratt li jsir mal-konsumatur għandha titqies bħallikieku qatt ma tkun hekk iddaħħlet, dan għandu jinftehem bħala li dik l-espressjoni għandha titqies ineffikaċi. Tali ineffikaċja mhix kollegata mar-regolarità tal-ftehim iżda mal-produzzjoni tal-effetti tiegħu. Lanqas ma hi marbuta mal-volontà tal-partijiet li kkuntrattaw iżda mal-konsegwenza tad-difett oriġinarju tal-istipulazzjoni kontrattwali. Forsi, aktar preċiżament, mal-ksur tad-divjet ta’ dik l-imgiba abbusiva stabbilita mill-Att għall-ħarsien tal-konsumatur. Si tratta, allura, hawnhekk ta’ nullità ta’ protezzjoni kostitwenti speċi ta’ dak il-ġeneru ta’ nullitajiet kuntrattwali minħabba ksur ta’ disposizzjonijiet imperattivi tal-ligi..... Opportunament, però, qabel tagħlaq u mingħajr ma taddentra ruħha fil-mertu, din il-Qorti tħoss li għandha tattira l-attenzjoni għall-elenkazzjoni tas-subinċiż (2) tal-Artikolu 44 li miegħu hu abbinat ukoll l-Artikolu 45 tal-Att. In partikulari, l-ewwel Qorti għandha tistħarreg jekk f’dak pretiż mill-appellanta dwar certi stipulazzjonijiet tal-ftehim jeżistux profili ta’ skwilibriju jew ta’ pattijiet żbilanċjati u iġusti. M’għandux lanqas f’dan l-eżerċizzju jintilfu di mira ċerti ċirkostanzi partikulari li jkunu eżistew fil-mument tal-kontrattazzjoni. Ad eżempju, il-kondizzjoni ta’ inferjorità negozjali u, għaliex le, anke kulturali, tal-konsumatur, il-qagħda soġġettiva li jkun jinsab fiha fil-waqt tal-konklużjoni tal-ftehim – ċerta urġenza li jottjeni s-servizz jew ta’ xi stat illitterat tiegħu, jew, ukoll, dak tal-affidament li jkun għamel fuq il-kummerċjant. Dawn huma wħud biss mill-elementi li ġudikant, f’każijiet ta’ din ix-xorta, jista’ jieħu in konsiderazzjoni. L-illustrazzjoni tagħhom hi biss eżemplikativa u ma jfissirx li l-lista hi eżawstiva. Lanqas, del resto, ma hu hekk eżawrjenti l-elenku fl-Artikolu 44 (2). Ara s-subinċiż (4) tal-istess Artikolu 44.’ (fn. 11 F. *Advertising Limited vs. Anthony Tabone et*”, *App. Inf.*, 9 ta’ Jannar, 2009)

Għalhekk, il-klawsoli 3.2, 9 u 10, u kull fejn hemm dan l-iżbilanċ għandhom jitqiesu li ma jorbtux lill-ilmentatur.

Irid jingħad ukoll li dan id-dokument huwa mitbugħ b’ittri żgħar u ma jirriflettix dak li ntqal waqt il-laqgħat li l-ilmentatur kellu mal-financial advisor tal-provditur tas-servizz. Fih ħafna aktar minn hekk.

Kif anke rriteniet il-Prim’Awla tal-Qorti Ċivili, il-fatt li investitur jiffirma dokumenti li ma jkunx konsapevoli tal-effetti tagħhom m’għandhomx iservu ta’ eżoneru għal min ikun ikkompona dawk id-dokumenti li ħafna drabi jintużaw biex jeżoneraw irwieħhom

u jaħarbu mill-obbligi tagħhom. (fn. 112 Evelyn Farrugia et vs GlobalCapital Financial Management Ltd., PA, 11/07/2016)

Irid jingħad li kull kuntratt li jsir fil-qasam tas-servizzi finanzjarji għandu jiġi interpretat ukoll fil-qafas tar-regoli speċjali li japplikaw għal-Licenceholders bħalma hu l-provditur tas-servizz odjern u, fuq kollox, il-prinċipju li Licenceholder għandu jaġixxi b'mod fier, onest u professjonali fl-aħjar interess tal-klijent (fn. 13 Investment Services Rules-Standard Licence Conditions Reg.2.01) u jilħaq, fost affarijiet oħra, "l-aspettattivi raġonevoli u leġittimi tal-konsumatur." (fn. 14 Kap. 555, Art. 19(3)(ċ))

Minħabba r-relazzjoni fiduċjarja li teżisti bejn investitur u l-provditur ta' servizzi finanzjarji għandha tirrenja fuq kollox il-buona fede u l-provditur tas-servizz għandu jaġixxi bħala missier tajjeb tal-familja.

Fil-Mertu tal-Każ

L-Arbitru jrid jiddeċiedi l-ilment b'referenza għal dak li fil-fehma tiegħu huwa ġust, ekwu u raġonevoli fiċ-ċirkostanzi partikolari u merti sostantivi tal-każ. (fn. 15 Kap. 555, Art. 19(3)(b))

Dan l-Arbitru jrid jagħmlu skont il-provi li tressqu quddiemu. L-ilmentatur bazikament qed jgħid li l-provditur tas-servizz meta kien qed isir il-bejgħ tal-investment de quo naqas li jara li l-prodott mibjugħ lilu kien konsonanti mal-esperjenza u għarfien għat-tip ta' tranzazzjoni li seħħet, u dan bi ksur tal-iStandard Licence Conditions li kienu jorbtu lill-istess provditur tas-servizz.

Kif ukoll, ma gietx mogħtija lilu informazzjoni biżżejjed biex ikun jista' jifhem in-natura tar-riskji involuti fl-investment biex seta' jieħu deċiżjoni infurmata.

Fit-tweġiba (fn. 16 A fol 36) tiegħu, il-provditur tas-servizz qed jiċhad l-ilment imressaq mill-ilmentatur a bażi tal-fatt li, primarjament, it-telf sostnut mill-ilmentatur kien kawża ta' Credit Risk, li huwa riskju inerenti ta' investment f'bonds li fihom investa l-ilmentatur, liema bonds kienu fil-ħin meta ngħata l-parir lilu, jgħoddu jew suitable għalih.

Barra minn hekk, il-provditur tas-servizz ċaħad dak li qed jiġi allegat mill-ilmentatur fir-rigward tar-reklami li l-provditur tas-servizz kien qed jagħmel fuq l-RTK fis-sena 2013.

Ir-Relazzjoni tal-Ilmentatur mal-Provditur tas-Servizz

Ir-relazzjoni tal-ilmentatur mal-provditur tas-servizz bdiet proprju fis-sena 2013, fiż-żmien meta ġie mibjugħ l-ewwel investment li dwaru qed jitressaq dan l-ilment. Kif meħtieġ, dak iż-żmien imtela Confidential Client Fact Find for the Suitability Test (fn.

17 A fol. 86) datat 31 ta' Jannar 2013, u jindika l-ewwel ammont li l-ilmentatur originarjament investa mal-provditur tas-servizz.

Kemm il-Client Fact Find kif ukoll it-Terms of Business Agreement (fn. 18 A fol. 40) jindikaw li l-ilmentatur ġie klassifikat bħala Retail Client u dan tal-ewwel jindika ukoll li s-servizz mogħti lill-ilmentatur mill-provditur tas-servizz kien dak ta' Investment Advice. Huwa indikat ukoll li l-għan tal-ilmentatur wara l-investment offrut lilu kien dak ta' zieda fid-dħul tiegħu – "What is the purpose of the investment? ... – Maximise Income". (fn. 19 A fol. 89)

Barra minn hekk, l-"investor's attitude towards risk" ġiet kategorizzata bħala Medium/High. (fn. 20 Ibid.)

Hekk kif rifless fil-lista tal-investimenti (fn. 21 A fol. 85) provduta, li anke hija intitolata bħala Gain/Loss Analysis, l-investimenti li dwarhom qed jitressaq dan l-ilment kienu l-uniċi żewġ investimenti li l-ilmentatur kellu mal-provditur tas-servizz.

L-Investimenti li dwarhom qed jitressaq dan l-ilment

L-investimenti li dwarhom qed jitressaq dan l-ilment huma żewġ bond portfolios – BP 147 u BP 180 li kienu jikkonsistu f'erba' bonds sottostanti kull wieħed, fosthom ir-RENA u ix-Sholz li minnhom l-ilmentatur ġarrab telf mill-kapital investit.

BP 147 – 5.25% EUR High Yield Bond Portfolio 28th April 2016

Dan huwa portafoll maħluq internament mill-provditur tas-servizz li jikkonsisti f'dawn il-bonds sottostanti:

- 7% RENA GmbH: 2010 – 15.12.2015
 - Valor: 12096576
- 7.5% MAG IAS GmbH: 2011 – 7.2.16
 - Valor: 12343168
- 7.5% Uniwheels Automotive (Germany) GmbH: 2011 – 19.4.16
 - Valor: 12820980
- 7.375% Valensina GmbH: 2011 – 28.4.16
 - Valor: 12834997

L-ammont investit f'dan il-bond portfolio kien jinqasam fi proporzjon ta' 25% għal kull bond sottostanti.

Minhabba li l-prodott jiġi kreat mill-kumpannija innifisha, l-investitur ma jkollux sehem fl-għażla tal-bonds sottostanti u, għaldaqstant, il-prodott ma jvarjax a bażi tal-istrategġiji tal-investment tal-investitur innifsu. Il-bonds li jiffurmaw il-BP 147 huma kollha non-investment grade u ta' natura spekulattiva.

Il-BP 147 ġie mibjugħ lill-ilmentatur fl-4 ta' Frar 2013, (fn. 22 A fol. 30) meta żar il-fergħa tal-provditur tas-servizz wara li sema' dwaru fuq ir-radju, u l-ammont investit kien ta' €25,000.

It-telf sostnut minn dan il-portafoll kien riżultat tal-andament negattiv tal-bond sottostanti RENA.

Ftit xhur biss wara li r-RENA ġie mibjugħ lill-ilmentatur bħala parti mill-BP 147, il-credit rating tar-RENA ġie downgraded minn BB (fn. 23 BB huwa l-credit rating ikkwotat mill-provditur tas-servizz fit-Term Sheet (a fol. 97), liema rating ġie stabbilit f'Awwissu 2012.) għal BB- (fn. 24 <http://www.boerse-duesseldorf.de/anleihen/wkn/A1E8W9/news?id=5174548>) Ir-rating tar-RENA kien qed jingħata minn aġenzija tal-kreditu Ġermaniża, Euler Hermes. Ser ikun qed jiġi ikkwotat dan ir-rating mogħti minn Euler Hermes peress li kien il-provditur tas-servizz innifsu li għar-RENA ikkwota r-rating ta' din l-istess aġenzija fit-Term Sheet (fn. 25 A fol. 97) provduta lill-ilmentatur.

Jirriżulta li, minkejja dan id-downgrade, l-affarijiet bdew jieħdu xejra negattiva għall-ħabta ta' Diċembru 2013. F'dan il-perijodu, ir-RENA ħarġet tagħrif (fn. 26 <http://www.boerse-duesseldorf.de/anleihen/wkn/A1E8W9/news?id=5422170>) dwar l-andament fl-ewwel disa' xhur tas-sena 2013, fejn irriżulta li l-andament ma kienx daqstant pożittiv. Riżultat ta' dan, il-credit rating reġa' ġie downgraded minn BB- għal B negative outlook u kien anke rifless fil-prezz.

Fis-26 ta' Marzu 2014, il-bord tar-RENA ħabbar li kien qed japplika għall-falliment. Jidher li waħda mir-raġunijiet ewlenin kienet dik relatata mas-sussidjarja SH + E, kumpannija li r-RENA kienu akkwistaw fis-sena 2012.

Sussegwentement, ir-RENA daħlet f'self administration.

Riżultat ta' dan, ir-RENA ma kinitx ser tħallas il-kupun tal-15 ta' Diċembru 2014, u l-ilmentatur ġie infurmat b'dan permezz ta' notifika (fn. 27 A fol. 32) datata 5 ta' Novembru 2014. Barra minn hekk, l-ilmentatur ġie infurmat ukoll li f'dawn iċ-ċirkostanzi, l-istess bond kienet ser titneħħa mill-bond portfolio u tiġi iżolata f'pożizzjoni separata fuq il-kont tiegħu.

Permezz tal-istess notifika, l-ilmentatur ġie infurmat ukoll li kien ser jirċievi l-kapital kollu allokat f'bond sottostanti oħra, il-Uniwheels, wara early redemption mill-kumpannija li ħarġet l-istess bond.

Riżultat ta' dan kollu, il-BP 147 inqasam fi tnejn – ir-RENA tpoġġiet f'pożizzjoni separata fuq il-kont tal-ilmentatur u l-kumplament tal-bonds sottostanti, jiġifieri l-MAG u l-Valensina, ġew jiffurmaw parti minn BP 147.1.

A bazi tal-lista tal-investimenti (fn. 28 A fol. 85) ipprovduta, l-ammont investit fir-RENA kien jammonta għal €6,249.97. Minħabba n-nuqqas ta' dokumenti ippreżentati f'dan ir-rigward, bħal Confirmation of Purchase, l-Arbitru jista' biss, f'dan il-każ, joqgħod fuq il-kontenut ta' din il-lista. Izda, jrid jiġi osservat li, għalkemm l-ilmentatur ġie infurmat permezz ta' notifika datata 5 ta' Novembru 2014, li r-RENA kienet ser titpoġġa f'pożizzjoni separata fuq il-kont tiegħu, il-lista tal-investimenti tindika li d-data kkwotata fuq l-istess lista, jiġifieri dik tat-8 ta' Frar 2016, hija l-opening date. Ma ġiet ippreżentata l-ebda dokumentazzjoni jew tal-inqas spjegazzjoni għal din id-diskrepanza f'dawn il-perijodi.

Fil-formola tal-ilmenti, (fn. 29 A fol. 8) l-ilmentatur saħaq li mir-RENA ġarrab telf ta' €6,250. Izda, minkejja li l-ilmentatur m'għamel l-ebda referenza għal dan fl-ilment tiegħu, bħala parti mill-proċedura ta' insolvenza addottata fil-każ tar-RENA, l-ilmentatur irċieva l-ammont inizjali ta' €286.47, liema ammont hu rifless fil-lista tal-investimenti, u anke msemmi fil-protest ġudizzjarju (fn. 30 A fol 14) imressaq mill-ilmentatur innifsu kontra l-provditur tas-servizz.

BP 180 – 5.25% EUR Bond Portfolio 10 July 2017 II

Dan ukoll huwa portafoll kreat internament mill-provditur tas-servizz li jikkonsisti f'dawn il-bonds sottostanti:

- 8.5% Scholz AG – 08.03.2017
- 7% FIAT Finance & Trade Ltd SA – 23.03.2017
- 4.375% Republic of Hungary – 04.07.2017
- 5.5% Zagrebacki Holding – 10.07.2017

Bħall-bond portfolio preċedenti, minħabba li l-prodott ġie kreat mill-kumpannija innifisha, l-investitur ma kellux sehem fl-għażla tal-bonds sottostanti.

A bazi tat-Term Sheet (fn. A fol. 102) ipprovduta, l-allokkazzjoni tal-ammont investit kienet ta' 40% fix-Scholz u l-Fiat Finance, filwaqt li r-Republic of Hungary u z-

Zagrebacki ġew allokati 10% għal kull bond. Bħall-BP 147, il-bonds li jiffurmaw il-BP 180 huma kollha bonds non-investment grade u ta' natura spekulattiva.

Il-BP 180 ġie mibjugħ lill-ilmentatur fil-11 ta' Lulju 2013, (fn. 32 Minħabba li l-Confirmation of Purchase ma ġietx preżentata, qed tiġi ikkunsidrata d-data tat-Transaction Order (a fol. 93) u tal-Client Review Form (a fol. 95), u ġiet investita s-somma ta' €10,000.

It-telf sostnut minn dan il-portafoll kien riżultat tal-andament negattiv tal-bond sottostanti Scholz. L-operat u l-finanzi ta' Scholz AG, il-kumpannija li ħarġet il-bond, kien qed jiġi ukoll analizzat minn Euler Hermes li, eventwalment, ġew riflessa fi credit rating. Kuntrarjament għar-RENA, fil-każ tax-Scholz, l-aġenzija ta' kreditu kienet qed tippubblika il-credit rating ta' Scholz AG u mhux il-credit rating tal-bond innifisha. Tul din l-analizi, ser ikun qed jiġi kwotat dan ir-rating, peress li kien il-provditur tas-servizz innifsu li, għax-Scholz, ikkwota r-rating ta' din l-istess aġenzija fit-Term Sheet (fn. 33 A fol. 102) provduta lill-ilmentatur.

Meta x-Scholz ġie mibjugħ lill-ilmentatur bħala parti mill-BP 180, Scholz AG kellha credit rating ta' BB-, (fn. 34 Il-credit rating hekk kif kwotat fit-Term Sheet (a fol. 102) preżentata lill-ilmentatur.) wara downgrade f'Mejju 2013. Ftit wara dan il-bejgħ, preżiżament fl-1 t'Awwissu 2013, l-outlook tar-rating inbidel minn "stable" għal "Watchlist negative", (fn. 35 https://ehrg.de/ver/ratings/en/Scholz_2013.pdf) minħabba l-possibilità li jinzel iktar kif fil-fatt ġara fid-19 t'Awwissu 2013, meta r-rating ġie downgraded għal B. (fn. 36 https://ehrg.de/ver/ratings/en/Scholz_2013.pdf)

Minn meta ġiet maħruġa il-bond in kwistjoni, għalkemm kien hemm tibdil pożittiv fl-outlook tar-rating tal-kumpannija, mhux l-istess jista' jingħad għar-rating innifsu, u dan peress li kien hemm biss downgrades. Jidher li, sentejn wara l-bejgħ tax-Scholz lill-ilmentatur, ix-Scholz inħarġet f'pożizzjoni separata fuq il-kont tiegħu. Dan irriżulta mil-lista tal-investimenti provduta, (fn. 37 a fol. 85) kif ukoll minn Confirmation of Purchase (fn. 38 A fol. 29) fir-rigward tax-Scholz biss li turi l-ammont nominali ta' 3,944.6620 għall-prezz ta' 101.40% għal kull unit.

Bl-istess data, dik tal-10 ta' Lulju 2015, ġiet maħruġa ukoll Confirmation of Sale (fn. 39 A fol. 27) li turi l-bejgħ tal-BP 180 għall-ammont totali investit ta' €10,000. Iżda, jrid jingħad li, għalkemm it-Term Sheet (fn. 40 A fol. 102) tindika li l-BP 180 jikkonsisti f'erba' bonds sottostanti (Scholz, Fiat Finance, Republic of Hungary, u Zagrebacki Holding), din il-Confirmation of Sale turi biss tliet bonds sottostanti (Scholz, Fiat Finance, u Zagrebacki Holding), li l-ammont nominali tagħhom jammonta biss għal €8,774.74.

Wara dan il-bejgħ, u wara li x-Scholz inħarġet f'pożizzjoni separata, il-kumplament tal-portafoll ġie msejjaħ BP 180.1 u ġiet maħruġa Confirmation of Purchase (fn. 41 A fol. 28) li tirrifletti dan. L-istess bħall-Confirmation of Sale, (fn. 41 A fol. 28) dan id-dokument jinkludi biss żewġ bonds sottostanti li għalkemm it-total investit jammonta għal €6,000, l-ammont nominali investit huwa biss ta' €4,831.10. Apparti fit-Term Sheet, (fn. 43 A fol. 102) il-bond Republic of Hungary ma ġiet riflessa fl-ebda dokument sottomess.

Għalkemm ma ġew ipprezentati l-ebda dokumenti oħrajn, a bażi tal-lista tal-investimenti, ix-Scholz ġie mibjugħ fit-22 ta' Settembru 2016, u l-ammont li rċieva l-ilmentatur kien ta' €407.40, li għalhekk jirriżulta f'telf ta' €3,592.60. (fn. 44 €4,000 - €407.40 = €3,592.60)

Il-Mod kif ġie mibjugħ l-Investment

Kif diġà saret referenza aktar kmieni, l-investimenti li dwarhom qed jitressaq dan l-ilment kienu l-uniċi żewġ investimenti li l-ilmentatur kellu mal-provditur tas-servizz. Barra minn hekk, dawn iż-żewġ investimenti ġew mibjugħa ftit xhur biss 'il bogħod minn xulxin.

Fix-xhieda tiegħu, l-ilmentatur saħaq li:

"Għidtlu li mal-Banif kelli u mal-BOV. Mal-Banif kelli investment, bit-3% xi self, u tal-BOV kelli tal-Vilhena li għadhom hemm." (A fol 69)

Iżda, għalkemm il-provditur tas-servizz niżżel fil-Client Fact Find (fn. 46 A fol 86) li l-ilmentatur hu familjari ma' bonds, fl-istess Fact Find, taħt is-sezzjoni Summary of Assets – Financial Instruments (e.g. Government Bonds/Corporate Bonds/Equities/CISs/Complex Instruments etc.), m'hemm l-ebda informazzjoni f'dan ir-rigward, u fuq kollox hija notata bħala N/A. (fn. 47 A fol. 88)

Minkejja dan, il-profil tar-riskju tal-ilmentatur, xorta ġie kklassifikat mill-provditur tas-servizz bħala Medium/High. Il-provditur tas-servizz naqas milli jgħib prova f'dan ir-rigward, u dan minbarra l-fatt li lanqas ġiet ipprezentata l-ebda prova fir-rigward ta' dak li ntqal mir-rappreżentant tal-provditur tas-servizz fl-affidavit tiegħu meta xehed:

"Nikkonferma li meta ngħata l-parir fuq il-prodotti msemmija, dawn kienu jikkumplimentaw mal-profile tar-riskju tal-klijent..." (fn. 48 A fol. 83 u 84)

Kien ir-rappreżentant tal-provditur tas-servizz innifsu li kkonferma li l-ilmentatur ġie kklassifikat għal riskju medju/għoli wara li:

"Irriżulta li l-klijent kien ta' ċertu portata meta wieħed jikkunsidra l-assi li kellu fil-proprjetà u f'kontijiet bankarji." (fn. 49 A fol 83)

Barra minn hekk, fil-kontroezami tiegħu, ir-rappreżentant tal-provditur tas-servizz saħaq li wasal għall-konklużjoni li l-ilmentatur kellu riskju bejn medju u għoli, "... wara li spjegajt lill-klijent u t-tip ta' riskju li ried il-klijent u li hu kien komdu bir-riskju li kien ser jieħu", (fn. 50 A fol 110)

Iżda, fl-ebda ħin ma semma l-ispejgazzjoni relatata mar-riskju li kien ta lill-ilmentatur. Fl-affidavit (fn. 51 A fol 83) tiegħu, ir-rappreżentant semma biss x'kienet in-norma li jsir u mhux x'attwalment sar fir-rigward ta' spejgazzjoni tar-riskju lill-ilmentatur.

Dan kollu juri li din il-klassifikazzjoni tal-ilmentatur bħala Medium/High kienet waħda bla bażi soda, anzi gratuwita u saret hekk biex iġġib lill-ilmentatur jaqbel mar-riskji li kien fihom l-investimenti, milli għaliex verament ir-riskju li ried jieħu kien Medium/High. Kienet biss klassifikazzjoni li takkomoda lill-provditur tas-servizz.

Konsiderazzjonijiet Oħra u Konklużjonijiet Finali

Il-punt kruċjali imressaq f'dan l-ilment jitratta l-fatt li l-ilmentatur ġarrab telf mill-kapital investit kawża tan-nuqqas tal-provditur tas-servizz milli jagħmel il-verifika neċessarji sabiex jidentifika jekk hu għandux esperjenza u għarfien tat-tip ta' transazzjoni li kien ser jagħmel.

L-ilmentatur saħaq li l-provditur tas-servizz naqqas milli partikolarment jonora l-obbligi tiegħu skont l-iStandard Licence Conditions (fn. 52 Investment Services Rules for Investment Providers: Part B, Standard Licence Conditions (SLC)) 2.16 u 2.22 li kienu japplikaw għall-provditur tas-servizz dak iż-żmien bħala Licenceholder tal-MFSA.

Standard Licence Condition 2.16 hija dwar Assessment of Suitability u tishaq li l-provditur tas-servizz li jkun qed jagħti parir finanzjarju huwa obligat li jikseb tagħrif neċessarju mingħand klijenti prospettivi biex ikun jista' jifhem fatti essenzjali dwar il-klijent u li jkollu bażi raġonevoli biex jemmen li t-transazzjoni speċifika li qed tiġi rrakkomandata, tissodisfa tliet kriterji: (1) li tilhaq l-objettiv tal-investment tal-klijenti, (2) li hija tali li l-klijent ikun finanzjarjament jiflaħ għar-riskji relatati mal-investment konsistenti mal-objettiv tal-investment tiegħu; u (3) li hija tali li l-klijent għandu t-tagħrif u l-esperjenza neċessarja biex jifhem ir-riskji tat-transazzjoni.

Għaldaqstant, l-Arbitru qed jikkonsidra dawn it-tliet kriterji.

Huwa ċar li l-objettiv tal-ilmentatur kien li jzid id-dhul tiegħu, u dan joħroġ fid-deher kemm mill-kontenut tal-Client Fact Find (A fol 89) kif ukoll ikkonfermat fix-xhieda tiegħu, meta qal:

"Ngħid li meta smajt ir-reklam ridt ninvesti ma' Crystal Finance biex indaħhal xi haġa aktar fil-but," (fn. 54 A fol 70) u "nixtieq iżid ftit dhul mal-pensjoni." (fn. 55 Ibid.)

Għalhekk l-objettiv tiegħu kien li jinvesti f'investimenti bl-inqas riskju possibbli.

Fil-fatt, jgħid li kien ingħata garanzija li l-kapital ikun garantit u jekk iħallihom sal-aħħar kien ser jieħu flusu lura. (fn. 56 Ibid)

Dan il-kriterju ma ġiex milħuq għaliex l-investimenti li ġew mibjugħa kienu kollha non-investment grade u ta' natura spekulattiva

Apparti l-objettiv tal-investment, aspett ieħor li kellu jiġi ikkonsidrat mill-provditur tas-servizz kien jekk l-ilmentatur kienx jiflaħ finanzjarjament għar-riskji relatati mal-investment, jiġifieri l-financial bearability.

Mill-Client Fact Find (fn. 57 A fol. 89) jirrizulta li l-ilmentatur kellu assi biżżejjed biex jissodisfa dan il-kriterju.

*Iżda, minkejja dan kollu, sabiex ikun onora l-obbligi tiegħu bħala parti mill-Assessment of Suitability, **il-provditur tas-servizz kellu fuq kollox jara li l-ilmentatur għandu t-tagħrif u l-esperjenza neċessarja biex jifhem ir-riskji tat-transazzjonijiet tal-investimenti offruti lilu.***

L-ilmentatur saħaġ li hu ma kienx konxju tar-riskju tal-investimenti li huwa għamel u li hu ma jifhimx "... f'dawn l-affarijiet ta' flejjes" (fn. 58 A fol 70) u, għalkemm stqarr li r-rappreżentant tal-provditur tas-servizz semmielu xi ismijiet ta' kumpanniji, hu insista li ma seta' jifhem xejn għax kienet l-ewwel darba li kien qed jinvesti f'dan il-qasam.

Kif diġà saret referenza aktar kmieni, l-investimenti li dwarhom qed jitressaq dan l-ilment, kienu żewġ bond portfolios kreati mill-kumpannija innifisha u, għalhekk, ma jvarjawx a bażi tal-istrategiji tal-investment tal-investitur innifsu. Barra minn hekk, l-investitur ma kellux sehem fl-għażla tal-bonds sottostanti.

Iż-żewġ bond portfolios offruti lill-ilmentatur kienu jikkonsistu f'bond sottostanti li huma kollha non-investment grade u ta' natura spekulattiva. Dan ifisser li kienu ta' riskju ta' natura medium/high, kif inhu anke ikkonfermat fil-Client Review Form (fn. 59 A fol. 94 u a fol.95) rispettivi.

Però, din il-klassifikazzjoni ma kinetx waħda li tirrappreżenta l-verità iżda waħda ta' konvenjenza għall-provditur tas-servizz biex ikun jista' jbiegħlu dawn il-prodotti.

Għaldaqstant, bond portfolios bħalma ġew offruti lill-ilmentatur ma kellhomx jiġu offruti lil investitur li ma kellux qabel bonds jew investimenti ta' din il-kwalità.

Huwa ċar li l-profil tar-riskju tal-ilmentatur ġie kklassifikat bħala medium/high a bażi tal-assi li hu għandu u tal-kontijiet bankarji tiegħu. Iżda, għalkemm l-ilmentatur, hekk kif dikjarat fil-Client Fact Find, kien involut fil-business tal-kostruzzjoni, ma jfissirx li

kellu t-tagħrif neċessarju u kien konxju tal-mod kif jaħdmu investimenti tat-tip offruti lilu.

Irid jingħad ukoll li l-bond portfolios in kwistjoni kienu l-uniċi żewġ investimenti li l-ilmentatur għamel mal-provditur tas-servizz, u l-provditur tas-servizz ma ġab l-ebda prova li turi li l-ilmentatur kellu t-tagħrif u l-esperjenza neċessarja f'dawn it-tip ta' investimenti biex dawn il-prodotti setgħu jigu offruti lilu.

L-iStandard Licence Condition 2.16 tindika biċ-ċar li meta jingħata parir ta' investment mill-provditur tas-servizz kellhom jigu sodisfatti t-tliet kriterji inklużi f'din ir-Regola u mhux sempliċiment xi waħda minnhom.

Kieku sar suitability assessment adegwat mill-provditur tas-servizz, kien jirriżulta li l-ilmentatur ma ssodisfax dawn it-tliet kriterji fit-totalità tagħhom u, għalhekk l-investimenti li dwarhom qed jitressaq dan l-ilment ma kellhomx jigu offruti lilu.

B'hekk ukoll dan l-investment ma kienx jilħaq l-aspettattivi raġonevoli u leġittimi tal-ilmentatur fiż-żmien li kien qed isir l-investment. (fn. 60 Kap. 555, Art. 19(3)(ċ))

Irid jingħad ukoll li l-klassifikazzjoni tar-riskju tal-ilmentatur li saret biex iġġibu jaqbel mal-investimenti de quo tmur lil hinn mill-buona fede li hija l-bażi ta' kull kuntratt.

Barra minn hekk, il-provditur tas-servizz ma osservax ir-regola bażika u ewlenija li kienet torbtu dak iż-żmien, jġġifieri:

“When providing Investment Services to clients, a Licence Holder shall act honestly, fairly and professionally in accordance with the best interests of its clients”. (fn. 61 SLC 2.01)

Irid jingħad li mad-dħul fis-seħħ tal-Kap. 555 tal-Liġijiet ta' Malta, dawn ir-Regoli maħruġa mill-MFSA ma baqgħux biss normi ta' natura regolatorja għal skop ta' liċenzja iżda saru fonti normattivi importanti għall-Arbitru biex, flimkien ma' normi u liġijiet oħra rilevanti, jkun jista' jasal għal dak li hu jifhem li hu ġust, ekwu u raġonevoli fiċ-ċirkostanzi partikolari tal-każ li jkollu quddiemu. (fn. 62 Kap. 555, Art 19(3)(ċ))

Għal dawn ir-raġunijiet l-Arbitru jiddeciedi li l-ilment huwa wieħed ġust, ekwu u raġonevoli fiċ-ċirkostanzi partikolari u merti sostantivi tal-każ u qed jilqgħu sakemm huwa kompatibbli ma' din id-deċiżjoni.

Rimedju Kumpensattiv

Minħabba l-fatt li sar bejgħ ħażin tal-investment, l-ilmentatur għandu jitpoġġa fil-pożizzjoni finanzjarja li kien fiha qabel sar l-investment.

Minkejja li l-ammont totali investit kien ta' €35,000, (fn. 63 €25,000 investiti fil-BP 147 u €10,000 investiti fil-BP 180.) l-Arbitru f'dan il-każ ma jistax jagħti lura l-kapital kollu investit għaliex l-ilmentatur diġà ingħata lura xi ħlasijiet kif ser jingħad. Għalhekk mill-ammont ta' kapital investit, għandu jiġi imnaqqas id-dħul li l-ilmentatur kellu mill-istess investimenti.

Minħabba nuqqas ta' dokumenti provduti, l-Arbitru ser ikun qed jikkonsidra u jaħdem il-kumpens a bazi tal-kontenut tal-lista tal-investimenti, (fn. 64 A fol. 85) liema kontenut ma ġie fl-ebda ħin ikkontestat mill-ilmentatur.

Minn din il-lista irriżulta li mill-bejgħ tal-BP 147.1, l-ilmentatur irċieva l-kapital kollu investit li kien jammonta għal €12,500, filwaqt li mill-bejgħ tal-BP 180.1, l-ilmentatur irċieva s-somma ta' €6,037.91.

Dħul ieħor li l-ilmentatur kellu kien il-porzjon tal-kapital investit fil-Uniwheels – bond sottostanti li kienet tiffirma parti mill-BP 147 li ġiet mifdija qabel id-data tal-maturità. L-ammont li rċieva l-ilmentatur kien ta' €6,249.97.

Tul il-perijodu li dam investit f'dawn iż-żewġ bond portfolios, l-ilmentatur irċieva total ta' €3,747.32 f'kupuni - €2,604.76 mill-investment fil-BP 147 (inkluż dawk mill-BP 147.1 u l-Uniwheels), u €1,142.56 mill-investment fil-BP 180 (li jinkludi ukoll il-BP 180.1).

*Barra minn hekk, mill-bejgħ tax-Scholz, l-ilmentatur irċieva s-somma ta' €407.40, filwaqt li mid-distribuzzjoni inizjali tar-RENA, l-ilmentatur kien intitolat għal €286.47. Riżultat ta' dan, mill-€35,000 kapital investit, għandu jiġi imnaqqas l-ammont ta' €29,229.07, (fn. 65 €12,500 (BP 147.1) + €6,037.91 (BP 180.1) + €6,249.97 (Uniwheels) + €3,747.32 (kupuni) + €407.40 (Scholz) + €286.47 (RENA) = €29,229.07) kif spjegat u, għalhekk, jirriżulta **kumpens ta' €5,770.93.** (fn. 66 €35,000 - €29,229.07 = €5,770.93)"*

L-Appell u l-Appell Incidentali

6. Is-socjetà appellanta pprezentat ir-rikors tal-appell tagħha fil-5 ta' Ottubru, 2018 fejn talbet lil din il-Qorti sabiex:

“...d-deċiżjoni appellata tal-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji mogħtija fis-seduta tas-18 ta’ Settembru 2018 fl-ismijiet premissi, tiġi mħassra u din il-Qorti tilqa’ dan l-appell filwaqt li tiċċhad it-talbiet kollha tal-Appellanti in toto; u f’kwalunkwe każ il-kumpens ordnat lill-ilmentatur ma jissuperax l-ammont ta’ ħamest elef, erba’ mija, disgħa u tmenin Euro u tnejn u ħamsin ċenteżżmu (€5,489.52)

Bl-ispejjeż kollha taż-żewġ Istanzi kontra l-Appellat George Borg.”

Is-soċjetà intimata tissottometti li l-aggravji tagħha huma s-segweni: (i) l-Arbitru ma kellux ġurisdizzjoni jisma’ l-ilment; u (ii) l-ilment ġie deċiż b’mod żbaljat kemm fattwalment u anki ġuridikament.

7. Ir-rikorrent wieġeb fl-14 ta’ Novembru, 2018 fejn filwaqt li sostna li l-aggravji tas-soċjetà intimata huma frivoli u vessatorji, talab lil din il-Qorti sabiex:

- “1. Tiċċhad l-appell tas-soċjetà appellanta;*
- 2. Tiddikjara li s-soċjetà appellanta għamlet appell frivolu u vessatorju;*
- 3. Tillikwida d-danni sofferti mill-appellat kawża tal-appell frivolu u vessatorju tas-soċjetà appellanta flimkien ma penali li jidhrilha xierqa, u dan in linea mal-artikolu 229(9) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta’ Malta;*
- 4. Tordna lis-soċjetà appellanta tħallas d-danni u l-penali hekk likwidati minn din l-Onorabbli Qorti; u*
- 5. Tordna lis-soċjetà appellanta tħallas spejjeż doppji minħabba li għamlet appell frivolu u vessatorju, u dan in linea mal-artikolu 223(4) u l-artikolu 229(9) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta’ Malta;”*

8. Ir-rikorrent ipprevalixxa ruħu mill-appell prinċipali sabiex ressaq appell incidentali fejn jgħid li jhoss ruħu aggravat bl-ammont likwidat mill-Arbitru bħala danni għaliex dan huwa ferm inqas mill-ammont li huwa kien talab għat-telf li huwa kien garrab. Għalhekk, huwa qed jitlob lil din il-Qorti sabiex tirriforma d-deċiżjoni appellata billi tordna lis-soċjetà intimata tħallas kumpens

ta' €9,500.75, bl-imghax mid-data tad-deċiżjoni appellata u bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontra s-soċjetà intimata.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

9. Din il-Qorti ser tgħaddi sabiex tikkonsidra l-aggravji tal-partijiet, fid-dawl tas-sottomissjonijiet tagħhom u l-konsiderazzjonijiet li għamel l-Arbitru fid-deċiżjoni appellata.

L-ewwel aggravju: l-Arbitru ma kellux ġurisdizzjoni jisma' l-ilment

10. Tibda billi tikkonsidra l-ewwel aggravju tas-soċjetà intimata li fl-eventwalità li jinstab ġustifikat, igib il-konsegwenza li jwaqqaf hesrem dawn il-proċeduri. Hawnhekk is-soċjetà intimata qiegħda ssostni li l-Arbitru ma kellu l-ebda ġurisdizzjoni li jisma' l-ilment tar-rikorrent għaliex il-forum kompetenti ġie maqbul bejn il-partijiet permezz tal-Artikolu 17 tat-*Terms of Business* li huma ffirmaw. Hija tişhaqq fuq l-importanza taċ-ċertezza tal-kuntratti u fuq il-prinċipju ta' *pacta sunt servanda* li hija għarfet bħala prinċipju ta' ordni pubbliku li huwa l-bażi tad-dritt ċivili u dak kummerċjali. Tgħid li għaladarba l-partijiet kienu ftiehm u li jissottomettew ruħhom għall-ġurisdizzjoni tal-Qrati ta' Malta, il-vertenza ta' bejniethom kellha tiġi riżolta skont il-ftehim tagħhom.

11. Kif sewwa jirriveva r-rikorrent, il-Qorti diġà kellha l-opportunità li tippronunzja ruħha fi proċeduri simili għal dawk odjerni dwar din il-kwistjoni ta' kompetenza, u ż-żewġ sentenzi citati minnu jirriflettu sew il-ħsieb tagħha.

Madankollu l-Qorti tqis li l-kwistjoni tal-kompetenza għandha tirriżolvi ruħha bl-aktar mod faċli u ġust billi jinżamm ferm dak li jipprovdi għalih l-Artikolu 17 tat-*Terms of Business Agreement* iffirmit bejn il-partijiet fil-31 ta' Jannar, 2013.¹ Dan l-Artikolu tal-ftehim ma jipprovdi li l-ġurisdizzjoni tal-Qrati Maltin hija waħda esklussiva, u għalhekk ir-rikorrent kellu kull dritt li jintavola l-proċeduri odjerni. Il-ħsieb ta' din il-Qorti kien ikun mod ieħor fl-eventwalità li l-imsemmi Artikolu 17 kien jagħti ġurisdizzjoni esklużiva, iżda dan ma jagħmlux.

12. Għaldaqstant, il-Qorti ma ssibx l-ewwel aggravju tas-soċjetà intimata ġustifikat u tiċċdu.

It-tieni aggravju: l-ilment ġie deċiż b'mod żbaljat

13. Is-soċjetà intimata tiċċad dak li ddikjara l-Arbitru, li t-*Terms of Business Agreement* ma ġewx moqrija lir-rikorrent u tgħid li dawn huma kundizzjonijiet *standard* għall-industrija li mingħajrhom ma jistax isir kummerċ. Tisottometti li l-ftehim ma jistax jittieħed waħdu, iżda kellu jinqara fil-kuntest tat-transazzjonijiet kollha, inklużi d-dokumentazzjoni u ċ-ċirkostanzi personali jew partikolari tal-kontendenti. Is-soċjetà intimata tagħmel riferiment għall-*Client Fact-Find, Product Terms Sheets* u *Transaction Orders* fejn it-transazzjoni kienet spjegata f'termini sempliċi. Is-soċjetà intimata tgħid li l-Arbitru mbagħad naqas milli jagħti piż lix-xhieda ta' Oliver Demanuele, rappreżentant tas-soċjetà intimata, li qal li huwa kien spjega lir-rikorrent n-natura tal-investment li kien qed joffrilu u kif issawwret ir-relazzjoni kuntrattwali. Meħud inkonsiderazzjoni

¹ Ara fol. 53 tal-atti quddiem l-Arbitru.

I-assi tar-rikorrent konsistenti f'proprjetà immobiljarja u kontijiet bankarji, u anki l-esperjenza ta' prodotti finanzjarji simili, b'kull raġun ikklassifikah b'hal wieħed li jiflaħ għal riskju medju/għoli. Issostni li r-rikorrent kien wieħed li daħal għal ħafna kuntratti u għalhekk kien kapaċi jifhem dak li kellu jkun ċert minnu. Tgħid li kuntrarjament għal dak li jisħaqq l-Arbitru li r-rikorrent kien bniedem illiterat, ma kien hemm xejn x'jindika dan fil-*file* tiegħu, anzi l-appellat kien ikkuntratta diversi drabi u kien akkumula f'madwar żewġ miljuni fi proprjetà. Is-soċjetà intimata tikkontendi li l-*Client Fact-Find* saret sew u ma kien hemm xejn fiha li kien inveritier. Tgħid li l-għan tar-rikorrent kien li jkabbar id-dħul tiegħu u tgħid ukoll li r-riskju li daħal għalih kien insinjifikanti fid-dawl tal-patrimonju tiegħu konsistenti f'bini u dħul minn kirjiet. Għalhekk il-kwistjoni kienet proprju jekk huwa kienx ġie ingannat meta ddecieda li jagħmel l-investment. Dwar il-*BP 147* u l-*BP180*, tgħid li dawn kienu jikkonsistu f'*bonds* sempliċi kkwotati internazzjonalment u hija min-naħa tagħha ma kellha l-ebda interess ulterjuri għajr li taqdi lill-klijent.

14. Ir-rikorrent iwieġeb billi qabelxejn jissottometti li l-fatt li t-telf seħħ għal raġunijiet li kienu 'l hemm mill-kontroll tas-soċjetà intimata, ma kienx jagħtiha l-jedd li tfarfar ir-responsabbiltà għad-dannu. Jispjega li huwa qatt qabel ma kellu esperjenza fl-investimenti inkwistjoni u kien bniedem illitterat. Ir-rikorrent jirrileva li s-soċjetà intimata min-naħa tagħha ma pprovdiet l-ebda spjegazzjoni għaliex hija kienet iddecidiet li r-riskju tiegħu kien *medium/high*, u b'hekk hija kienet naqset mid-dmirijiet tagħha. Filwaqt li jagħmel riferiment għall-kriterji tal-*Assessment of Suitability* li s-soċjetà intimata kienet obligata li tagħmel skont ir-Regolament 2.16 tal-*Investment Services Rules for Investment Services*

Providers: Part B, Standard Licence Conditions [minn issa 'l quddiem "*Standard Licence Conditions*"], u anki għall-fatti kif irriżultaw mill-provi, isostni li l-unika konsiderazzjoni tas-soċjetà intimata f'dan kollu kienet l-assi tiegħu, u ma tat l-ebda spjegazzjoni kif kienet waslet għall-konklużjoni li l-investimenti proposti minnha kienu jissodisfaw il-kriterji inkwistjoni u li kienu addattati għalih.

15. Il-Qorti tgħid li d-deċiżjoni appellata hija waħda tajba u tikkondividi pjenament il-fehma tal-Arbitru. Huwa beda billi mar lura għaż-żmien meta ssawret ir-relazzjoni bejn il-kontendenti fis-sena 2013 meta nbiegħ l-ewwel investment mertu ta' dawn il-proċeduri. Hawnhekk l-Arbitru ta rendikont ta' kif l-investimenti inkwistjoni bdew imorru lura u r-rikorrent spicċa sofra telf. Osserva li skont kif meħtieg, kien imtela l-*Confidential Client Fact-Find for the Suitability Test*² fil-31 ta' Jannar, 2013 u gie ffirmat it-*Terms of Business Agreement*³, fejn fiz-żewg dokumenti r-rikorrent gie kklassifikat bħala *Retail Client* u li s-servizz li kien qed jigi mogħti kien ta' *Investment Advice*. L-Arbitru kkonsidra li gie indikat li l-għan tal-investment kien sabiex jitkabbar id-dħul⁴, imma l-*"investor's attitude towards risk"* giet ikkategorizzata bħala *Medium/High*.⁵ L-Arbitru għaraf li skont il-lista tal-investimenti esebita u intestata *Gain/Loss Analysis*⁶, l-investimenti li dwarhom kien qed jitressaq l-ilment kienu l-uniċi żewg investimenti li r-rikorrent kellu mas-soċjetà intimata. Dawn kienu jikkonsistu kull wieħed f'erba' *bonds* sottostanti, fosthom ir-*RENA* u *x-Scholz* li minnhom sofra telf ir-rikorrent. Għal dak li jirrigwarda l-*BP 147*,

² A fol. 86.

³ A fol. 40 et seq.

⁴ A fol. 89.

⁵ *Ibid.*

⁶ A fol. 85.

irrileva li *l-bond portfolio* kien ġie magħmul mis-soċjetà intimata mingħajr ma r-rikorrenzja kellu sehem fl-għażla tal-*bonds* sottostanti. Fil-każ odjern, tajba u ferm rilevanti hija l-osservazzjoni tal-Arbitru li dawn kienu kollha *non-investment grade* u ta' natura spekulattiva⁷, tant hu hekk li l-Qorti tgħid li l-imgħax pagabbli kien jirrifletti dan. L-Arbitru għaraf li r-rikorrenzja kien investa €25,000 u li t-telf li sofra kien riżultat tal-andament negattiv tal-*bond* sottostanti *Rena*. Qal li f'tit xhur biss wara li dan il-*bond* ġie mibjugħ lir-rikorrenzja, l-aġenzija tal-kreditu Ġermaniża *Euler Hermes* bidlet il-*credit rating* minn BB għal BB- u aktar tard għall-ħabta ta' Dicembru 2013 reġgħet niżlet il-*credit rating* għal B *negative outlook* li fil-fatt ġie rifless fil-prezz. Fis-26 ta' Marzu, 2014 il-bord tar-*RENA* ħabbar li kien qed japplika għal falliment u sussegwentement daħlet f'*self administration*. B'hekk ma kinitx ser tħallas il-kupun tal-15 ta' Dicembru, 2014 u r-rikorrenzja ġie infurmat b'dan fil-5 ta' Novembru, 2014. Kompla jgħid l-Arbitru li r-rikorrenzja ġie infurmat ukoll li l-imsemmija *bond* kienet ser titneħħa mill-*bond portfolio* u tiġi iżolata f'pożizzjoni separata fuq il-kont tiegħu. L-Arbitru rrileva li anki l-BP 180 kien ġie magħmul mis-soċjetà intimata u r-rikorrenzja ma kellux sehem fl-għażla tal-*bonds* sottostanti, li għal darb'oħra josserva li kienu kollha *non-investment grade* u ta' natura spekulattiva.⁸ Hawnhekk kien l-andament negattiv tal-*bond* sottostanti *Scholz* li wassal għat-telf f'dan il-*bond portfolio*. Dan il-*bond portfolio* ġie mibjugħ lir-rikorrenzja fil-11 ta' Ġunju, 2013 fejn huwa investa s-somma ta' €10,000. F'dak iż-żmien *Euler Hermes* kienet tat *credit rating* din id-darba lis-soċjetà *Scholz AG* ta' BB- wara *downgrade* li sar f'Mejju. Imbagħad fl-1 ta' Awwissu, 2013 l-*outlook* tar-*rating* inbidel minn *stable* għal

⁷ Ara *Term Sheet* a fol. 97 et seq.

⁸ Ara *Term Sheet* a fol. 102 et. seq.

“*Watchlist negative*”, stante l-possibilità li jkompli jinzel kif fil-fatt ġara fid-19 ta’ Awwissu, 2013 meta r-*rating* niżel għal B. Imbagħad sentejn wara, ix-Scholz inħareġ f’pożizzjoni separata fuq il-kont tar-rikorrent u sussegwentement inbiegħ fit-22 ta’ Settembru, 2016 fejn ir-rikorrent għamel telf ta’ €3,592.60.

16. Minn hawn l-Arbitru investiga kif kienu ġew mibjugħa l-investimenti lir-rikorrent u hawnhekk huwa għamel dawn l-osservazzjonijiet tajbin u siewja:

- (i) l-investimenti inkwistjoni kienu l-uniċi żewġ investimenti li huwa kellu mas-soċjetà intimata⁹;
- (ii) Għalkemm fil-*Client Fact Find*¹⁰ tniżżel li r-rikorrent kien familjari ma’ *bonds*, m’hemm l-ebda informazzjoni ulterjuri u fis-sezzjoni *Summary of Assets – Financial Instrument (e.g. Government Bonds/Corporate Bonds/Equities/CISs/Complex Instruments etc.)* saħansitra kien hemm indikat *N/A*¹¹;
- (iii) Il-profil tar-riskju tar-rikorrent ġie kklassifikat bħala *Medium/High*, mingħajr ma tressqet prova in sostenn tar-raġuni għal dan u għal dak li qal ir-rappreżentant tagħha fl-*affidavit* tiegħu meta qal, “*Nikkonferma li meta ngħata l-parir fuq il-prodotti msemmija, dawn kienu jikkumplimentaw mal-profile tar-riskju tal-klijent ...*”¹²;
- (iv) l-ispjegazzjoni li ta r-rappreżentant fix-xhieda tiegħu għaliex il-profil tar-rikorrent kien ġie kklassifikat b’dan il-mod kienet “[i]rrizulta li l-klijent kien ta’ ċertu portata meta wieħed jikkunsidra l-assi li kellu fil-

⁹ Ara *Gain/Loss Analysis* a fol. 85.

¹⁰ A fol. 88.

¹¹ A fol. 88.

¹² A fol. 83 u 84.

*proprietà u f'kontijiet bankarji*¹³, u fil-kontroeżami tiegħu qal li huwa kien wasal għall-konklużjoni “...wara li spjegajt lill-klijent u t-tip ta’ riskju li ried il-klijent u li hu kien komdu bir-riskju li kien ser jjeħu”¹⁴ mingħajr ma spjega dak li fil-fatt qal lir-rikorrent fil-każ partikolari.

17. B’hekk l-Arbitru sewwa tenna li l-klassifikazzjoni tal-profil tar-rikorrent bħala *Medium/High* kienet waħda saħansitra gratwita, għaliex ma kien hemm l-ebda bażi soda għaliha, u saret biss biex iġġib lir-rikorrent jaqbel mar-riskji tal-investimenti u b’hekk tiġi akkomodata s-soċjetà intimata. L-Arbitru għaraf li l-punt kruċjali tal-ilment kien li din tal-aħħar kienet naqset milli tagħmel il-verifiki neċessarji sabiex tistabbilixxi jekk ir-rikorrent għandux l-esperjenza u l-għarfien għat-transazzjoni li kien ser jagħmel, filwaqt li ha inkonsiderazzjoni li r-rikorrent kien qed isostni li s-soċjetà intimata kienet naqset milli tosserva r-regolamenti 2.16 u 2.22 tal-*Standard Licence Conditions*. B’hekk l-Arbitru hawn għadda sabiex investiga jekk l-allegazzjonijiet tar-rikorrent kellhomx mis-sew, u għal dan il-għan huwa kkonsidra t-tliet kriterji li jitlob l-*Assessment of Suitability* taħt ir-regola 2.16, u sab li kienu jirriżultaw is-segwenti fatturi, li l-Qorti tgħid li proprju jiddeċiedu l-ilment tar-rikorrent:

- (i) ir-rikorrent ried li jżid id-dħul tiegħu, u dan kien jirriżulta kemm mill-*Client Fact-Find*¹⁵ u anki mix-xhieda tiegħu¹⁶, imma l-ewwel kriterju ma ġiex milħuq għaliex minkejja l-garanzija li l-kapital kien garantit u

¹³ A fol. 83.

¹⁴ A fol. 110.

¹⁵ A fol. 89.

¹⁶ A fol. 70.

li kien ser jieħu flusu lura jekk iħallihom sal-aħħar¹⁷, l-investimenti mibjugħa lilu kienu *non-investment grade* u ta' natura spekulattiva¹⁸;

- (ii) it-tieni kriterju kien intlaħaq għaliex ir-rikorrent kellu assi biżżejjed skont kif kien jirriżulta mill-*Client Fact-Find*¹⁹; u
- (iii) it-tielet kriterju ma ntleħaqx għaliex is-soċjetà intimata ma għebet l-ebda prova sabiex turi li r-rikorrent kellu t-tagħrif u l-esperjenza neċessarja fl-investimenti mibjugħa lilu, u hawnhekk l-Arbitru għamel riferiment għall-konstatazzjonijiet magħmula aktar kmieni fid-deċiżjoni appellata tiegħu.

18. Fid-dawl ta' dan kollu, l-Arbitru wasal għall-konkluzjoni li l-*Assessment of Suitability* ma kienx sar sew. Kieku sar sew, l-Arbitru qal li kien jirriżulta li r-rikorrent ma kienx jissodisfa dawn it-tliet kriterji kollha u l-investment ma kienx jilħaq l-aspettattivi raġonevoli u legittimi tiegħu.

19. Hawnhekk il-Qorti tixtieq iżżid tgħid li l-fatt waħdu li r-rikorrent kien jiflaħ finanzjarjament għar-riskju li kien ser jesponuh għalih l-investimenti li saru mis-soċjetà intimata, ma setax iwassal lil din tal-aħħar sabiex tiddeċiedi li l-investimenti kienu tajbin għalih. Tkun ingustizzja kbira li wieħed jitqies tajjeb sabiex jidhol għal investment b'ċertu riskju għoli, għall-uniku raġuni li jiflaħ jitlef il-flus li jkun lest li jinvesti. Il-Qorti tirrileva li l-fatt li l-kriterji huma tlieta jassigura li dan ma jistax isir. Tgħid li l-ebda fattur waħdu għandu jiddetermina jekk

¹⁷ *Ibid.*

¹⁸ *Ara Term Sheets supra.*

¹⁹ *Supra.*

investment partikolari huwiex tajjeb għall-klijent u huwa proprju l-assjem ta' diversi fatturi li għandu jgħin lill-provditur tas-servizzi finanzjarji sabiex jiddeciedi jekk għandux joffri u jbigħ investment partikolari lill-klijent tiegħu.

20. L-Arbitru għalaq il-konsiderazzjonijiet mirquma tiegħu billi fid-dawl ta' dan kollu esprima l-fehma li s-soċjetà intimata naqset mill-*buona fede* lejn il-klijent tagħha, u anki ma osservatx ir-regola bażika u ewlenija kuntrattwali bejn provditur tas-servizzi finanzjarji u klijent, li hija r-regola 2.01 tal-*Standard Licence Conditions*:

“When providing Investment Services to clients, a Licence Holder shall act honestly, fairly and professionally in accordance with the best interests of its clients”.

21. Għal dawn ir-raġunijiet kollha, l-Arbitru laqa' l-ilment tar-rikorrent bħala wieħed ġust, ekwu u raġonevoli u l-Qorti tgħid li hija m'għandhiex aktar x'izzid.

22. Għal dawn ir-raġunijiet il-Qorti ssib li dan it-tieni aggravju tas-soċjetà appellanta mhux ġustifikat u tiċħdu.

L-aggravju tal-appell incidental: I-ammont likwidat hu ferm inqas mit-telf

23. Ir-rikorrent qed isostni li l-ammont likwidat mill-Arbitru fis-somma ta' €5,770.93, huwa ferm inqas mill-ammont li huwa kien qed jitlob fis-somma ta' €10,194.62, u li jirrappreżenta t-telf li sostna l-investment tiegħu kawża tal-aġir u tan-nuqqasijiet tas-soċjetà intimata. Jispjega li kien jirrizulta mill-*confirmation of purchase* tal-*bond Scholz* li l-ammont investit kien ta' €3,944.62, u l-ammont investit fil-*bond RENA* kien ta' €6,234.415. Jgħid li jekk jitnaqqsu l-ammonti li

huwa kien irċieva rispettivament ta' €407.40 u €286.47, kien għad hemm telf ta' €9,500.75.

24. Is-soċjetà intimata ma wegħbitx għal din it-talba, iżda fir-rikors tal-appell tagħha kienet iddikjarat li skont Dok. A anness mar-rikors²⁰, it-telf li għarrab ir-rikorrent kien fil-fatt fis-somma ta' €5,489.52, fejn kienet ittiegħdet ukoll inkonsiderazzjoni s-somma tal-imgħaxijiet mħallsa.

25. Wara li ħa inkonsiderazzjoni li r-rikorrent kien investa s-somma komplessiva ta' €35,000, jiġifieri €25,000 fil-*BP 147* u €10,000 fil-*BP 180*, l-Arbitru spjega li huwa kellu jieħu inkonsiderazzjoni l-ħlasijiet li kien diġà rċieva l-imsemmi rikorrent. Minħabba n-nuqqas ta' prova dokumentarja, l-Arbitru ddikjara li huwa kien ser jaħdem is-somma li kellu jirċievi dan tal-aħħar skont il-*Gain/Loss Analysis* esebita *a fol. 85*. B'hekk l-Arbitru ħa inkonsiderazzjoni, u dan kif kien dovut jagħmel, anki l-ammonti tal-kupuni li kienu tħallsu. Il-Qorti tgħid li s-somma li tirriżulta hija tajba, u meħud inkonsiderazzjoni l-fatt li s-soċjetà intimata mhijiex qiegħda tindika biċ-ċar fejn hija mhiex qiegħda taqbel mal-kalkolu tal-Arbitru, tgħid li dik is-somma hija korretta.

26. Jidher li min-naħa tiegħu r-rikorrent ma ziedx l-ammonti tal-kupuni mal-valur tal-kapital li huwa kien irċieva, u għalhekk tirriżulta d-diskrepanza li huwa qed jallega bejn dak mitlub minnu u dak li ġie likwidat mill-Arbitru. Imma din il-Qorti tgħid li l-Arbitru mexa skont id-disposizzjonijiet tas-subinċiż (iv) tal-paragrafu (ċ) tas-subartikolu 26(3) tal-Kap. 555, li jagħtuh il-fakoltà li jistabbilixxi

²⁰ *A fol. 10* tal-atti tal-appell.

u jordna li jithallas kumpens għat-telf soffert mill-kapital, u ma tarax raġuni valida skont il-liġi jew abbażi tar-rizultanti tal-każ odjern għaliex hija għandha tiddipartixxi mid-deċiżjoni appellata.

Decide

Għar-raġunijiet premissi l-Qorti tiddeċiedi dwar l-appell tas-soċjetà intimata u dwar l-appell incidental tal-rikorrent, billi tiċhadhom filwaqt li tikkonferma d-deċiżjoni appellata fl-intier tagħha.

Kwantu għat-talbiet tar-rikorrent sabiex din il-Qorti tiddikjara li l-appell tas-soċjetà appellanta kien frivolu u vessatorju, u sabiex tillikwida d-danni sofferti mir-rikorrent kawża tal-appell frivolu u vessatorju tas-soċjetà intimata flimkien ma' penali li jidhrilha xierqa in linea mal-artikolu 229(9) tal-Kap. 12 u tordna lis-soċjetà intimata tħallas d-danni u l-penali hekk likwidati, u sabiex tordna wkoll lis-soċjetà intimata tħallas spejjeż doppji għaliex għamlet appell frivolu u vessatorju, u dan in linea mal-artikolu 223(4) u l-artikolu 229(9) tal-Kap. 12, peress li mill-provi ma jirriżultax li sar appell frivolu u vessatorju mis-soċjetà intimata, tant hu hekk waqt it-trattazzjoni r-rikorrent m'għamel l-ebda aċċenn speċifiku għal dawn it-talbiet, il-Qorti qiegħda tiċhad dawn it-talbiet tar-rikorrent.

L-ispejjeż marbuta mal-proċeduri tal-arbitraġġ għandhom jibqgħu kif deċiżi, u dawk ta' din l-istanza għandhom jithallsu inkwantu għal żewġ terzi (2/3) mis-soċjetà intimata u inkwantu għar-rimanenti terz (1/3) mir-rikorrent.

Moqrija.

**Onor. Dr Lawrence Mintoff LL.D.
Imħallef**

**Rosemarie Calleja
Deputat Registratur**